

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 2.21.281.04

**Inventaris van het archief van F.J.R.
Verhoeven [levensjaren 1905-1987],
(1841) 1921-1987**

J.A.A. Bervoets

Nationaal Archief, Den Haag 1988

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
Inhoud en structuur van het archief.....	8
Inhoud.....	8
Verwant materiaal.....	9
Beschikbaarheid van kopieën.....	9
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11
A. Door Verhoeven gekopieerde archiefstukken van de landsarchivaris in Batavia.....	11
I. Archiefstukken van de landsarchivaris in Batavia.....	11
II. Archiefstukken van de algemene secretarie in Batavia.....	12
III. Aanvulling 1985: archiefstukken van de Algemene Secretarie in Batavia.....	12
IV. Aanvulling 1986. Archiefstukken van de Landsarchivaris.....	14
B. Lijst van nagelaten archiefstukken, overgedragen na zijn overlijden aanvulling 1988.....	15
I. Eerste zending.....	15
II. Tweede zending.....	16
Bijlagen.....	19
Concordantie.....	19

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Collectie 441 F.R.J. Verhoeven

Periodisering:

archiefvorming: 1921-1987

oudste stuk - jongste stuk: 1841-1987

Archiefbloknummer:

C24490

Omvang:

67 inventarisnummer(s); 0,70 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

dr. F.J.R. Verhoeven

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Dr. F.J.R. Verhoeven was oud-landsarchivaris in Batavia. Dit archief bevat stukken die hij heeft gebruikt voor een monografie over de geschiedenis van het Landsarchief, aangevuld met zijn eigen archiefstukken uit die tijd.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Collectie 441 F.R.J. Verhoeven, nummer toegang 2.21.281.04, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Verhoeven, 2.21.281.04, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

Dr. F.J.R. Verhoeven was oud-landsarchivaris in Batavia. Hij overleed in 1987. Een biografie van Verhoeven door Egeter van Kuyk en mr. A.E.M. Ribberink bevindt zich in lijstnummer 46. Het is een concept van een artikel in het Nederlands Archievenblad, dat tijdens de samenstelling van deze lijst ter perse was.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

Na zijn overlijden in 1987 werden door bemiddeling van R.H.J. Egeter van Kuyk zijn archiefstukken naar de Tweede Afdeling van het Algemeen Rijksarchief overgebracht. Deze stukken werden aan de verzameling toegevoegd.

De rechtstitel is (nog) onbekend

Inhoud en structuur van het archief

INHOUD

In 1984 zond dr. F.J.R. Verhoeven oud-landsarchivaris in Batavia, enige archiefstukken betreffende het Landsarchief van Batavia ter kopiëring aan het Algemeen Rijksarchief. Hij verzamelde deze stukken voor een monografie over de geschiedenis van het Landsarchief. Deze stukken werden in de volgende jaren aangevuld en van lijsten voorzien, deels in het Nederlands, deels in het Bahasa Indonesia. Alle door Verhoeven samengestelde lijsten zijn in deze opgave verwerkt.

Verwant materiaal***BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN***

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDELEN

A. DOOR VERHOEVEN GEKOPIEERDE ARCHIEFSTUKKEN VAN DE LANDSARCHIVARIS IN BATAVIA

I. ARCHIEFSTUKKEN VAN DE LANDSARCHIVARIS IN BATAVIA

- 1** Concept van een missive aan de Algemene Secretarie naar aanleiding van de te koop aanbidding van ontvreemde archivalia van het Nederlandsch-Indische gouvernement door het antikwariaat Martinus Nijhoff in Nederland.
20 juli 1921
- 2** Minuut-missive van dr Godee Molsbergen aan de Algemene Secretarie over de toestand van het Landsarchief bij zijn indiensttreding als waarnemend landsarchivaris.
30 augustus 1922
- 3** Briefwisseling met de Algemene Secretarie over een door de landsarchivaris uit te vaardigen perscommuniqué over het bezoek van de gouverneur-generaal aan het Landsarchief.
Maart 1923
- 4** Ingekomen afschrift van een beschikking van de gouverneur-generaal houdende benoeming van een commissie tot verbetering van het Landsarchief.
15 augustus 1923
- 5** Afschrift van een brief aan de Algemene Secretarie, houdende een verzoek om een reproductietoestel voor schaduwarchivering te mogen aanschaffen. Getypt.
21 november 1923
- 6** Concept van een brief aan A.J.H. Engelenburg, lid van de Salariscommissie, houdende verzoek om wijziging van de ambtelijke rang-indeling van de landsarchivaris.
14 januari 1924
- 7** Correspondentie naar aanleiding van adviezen van de Archiefcommissie over de verhuizing van het Landsarchief naar het gebouw van Mijnbouw, en over de overbrenging van archiefstukken uit de Molukken naar het Landsarchief.
April-mei 1924
- 8** Ingekomen nota's over de ordening en selectie van door termieten

bedreigde archieven in Bawean en Poerworedjo.
April-mei 1925

- 9** Stukken betreffende een onderzoek van de landsarchivaris naar de toestand van het oud-archief van de Molukken in Amboina.
Februari-juli 1925
- 10** Stukken betreffende een verlofreis van de landsarchivaris naar Europa ter aanvulling van ontbrekende archieven in Nederland en Nederlandsch-Indië en zij bemiddeling bij het kopiëren van naar Nederland overgebrachte archieven uit Nederlandsch-Indië.
Augustus 1926-juli 1927
- 11** Concept-instructie van de landsarchivaris, met doorslag van een begeleidingsbrief aan de Archiefcommissie.
Juli 1927

II. ARCHIEFSTUKKEN VAN DE ALGEMENE SECRETARIE IN BATAVIA

- 12** Stukken betreffende klachten tegen de landsarchivaris wegens wanbeleid en onregelmatigheden bij het beheer van de kas.
1926-1927
- 13** Stukken betreffende de werkzaamheden van een Commissie van Toezicht op het Landsarchief, met correspondentie over benoeming en ontslag der leden en door de commissie gedane voorstellen over de organisatie van het archiefwezen.
1927-1941
- 14** Stukken betreffende de herziening van de instructie van de Commissie van Toezicht en de benoeming en het ontslag van leden.
1931-1941
- 15** Ingekomen jaarverslagen van de landsarchivaris over 1931-1934.
1932-1935
- 16** Ingekomen concept-besluit van de gouverneur-generaal, opgesteld door de hoofdcommies bij het Landsarchief, houdende vaststelling van een reglement voor onderzoekers buiten de kantooruren.
14 september 1937

III. AANVULLING 1985: ARCHIEFSTUKKEN VAN DE ALGEMENE SECRETARIE IN BATAVIA.

- 17** Agenda Alg. Secr. no. 55069,
31-12-1921

"Ministerieel schrijven 17-11-1921 no 112/2625a betreffende een uitzending van een Adjunct-Landsarchivaris met de daarop gemaakte en daarbij gevoegde aantekeningen"

- 18** Agenda Alg. Secr. no. 5302,
6-2-1922
"Schrijven van de Landsarchivaris, Dr. F. de Haan 11-1-1922 no. 881 aan de Alg. Secretaris over zijn gedachten t.o.v. genoemd schrijven"
- 19** Gouvt. besluit no 55,
24-2-1922
"Op verzoek aan de Landsarchivaris, Dr. F. de Haan tien maanden verlof naar Europa verleend"
- 20** Verbaal Alg. Secr. no. 2156a/IIIa1,
1-8-1922
"Bepaling van het neerleggen van de betrekking wegens verlof van de Landsarchivaris de Haan op 20-8-1922"
- 21** Gouvt. Besluit no. 42,
17-8-1922
"Dr E.C. Godee Molsbergen, tijdelijk leraar bij de K.W. III School wordt belast met de waarneming van de betrekking van Landsarchivaris gedurende het aan Dr. F. de Haan verleend verlof naar Europa"
- 22** Agenda Alg. Secretarie no. 31938,
22-8-1922
"Mededeling van Dr. F. de Haan, dat hij op 20-8-1922 zijn betrekking heeft neergelegd".
- 23** Agenda Alg. Secretarie no 10996,
28-3-1923
"Ministerieel schrijven 22-2-1923 no 18/318 Adres van het Bestuur der Vereniging van Archivarissen, betrf. het Indisch Archiefwezen"
- 24** Agenda Alg. Secr. no 28312,
24-8-1923
"Schrijven van de Wd. Landsarchivaris 21-8-1923 betrf. vergaderingen van de Archiefcommissie"
- 25** Gouvt. Besluit no. 20,
15-8-1923
"Instelling van een Commissie, welke zich zal uitspreken over de wijze, waarop verdere achteruitgang van het Landsarchief kan worden tegengehouden, enz."
- 26** Gouvt. Besluit no. 52,
26-8-1923
"Benoeming van Dr. E.C. Godee Molsbergen tot Landsarchivaris"
- 27** Agenda Alg. Secr. no. 35288,
24-10-1923

"Verzoek van de Landsarchivaris om uitbreiding van het personeel van het Landsarchief"

- 28** Gouvt. Besluit no. 8,
31-10-1923
"Brief aan de Min. van Koloniën met verwijzing naar het Ministerieel schrijven van 22-2-1923 no. 18/318"

- 29** Agenda Alg. Secr. no. 3330,
3-2-1931
"Rapport van de Landsarchivaris, over 1930, 1931".

- 30** Ontwerp-ordonnantie tot regeling van het archiefwezen in
Nederlandsch-Indië, voor de tijd aan de Volksraad.
28 oktober 1941

***IV. AANVULLING 1986. ARCHIEFSTUKKEN VAN DE
LANDSARCHIVARIS.***

- 31** Afschrift van een rapport van de Landsarchivaris aan de Algemene
Secretarie over de inrichting van een foto- en prentenverzameling
in het Landsarchief.
7 oktober 1930
- 32** Afschriften van jaarverslagen over 1939 en 1940.
1939, 1941

**B. LIJST VAN NAGELATEN ARCHIEFSTUKKEN,
OVERGEDRAGEN NA ZIJN OVERLIJDEN AANVULLING 1988.*****I. EERSTE ZENDING.***

- 33** Afschriften van rapporten, houdende adviezen over de voorziening in de leiding van het Landsarchief in Batavia en over de benoeming van Verhoeven tot landsarchivaris.
Augustus 1935
- 34** Publicaties van Verhoeven over het Landsarchief en de geschiedschrijving in Nederlandsch-Indië, met ingekomen kranteartikelen.
1936-1946 en z.j.
- 35** Gedrukte verslagen van het Landsarchief over
1937-1940, 1933-1940
- 36** Rapport over een bezoek aan "eenige moderne archieven in Europa" door Verhoeven, met bijlage, houdende een engelstalige instructie voor een gouvernementsarchivist. Doorslag.
1937
Gepubliceerd als 'Het landsarchief en het archiefwezen in Europa' in Koloniale studiën, 1937-1938. Zie ook lijstnummer 33.
- 37** Concept van een artikel 'Nederland's culturele politiek in Indië, met fotokopie van het artikel in Koloniale studiën, 1940.
juli 1940
- 38** Stukken betreffende beraadslagingen van de Volksraad over een ontwerp-archieffordonnantie voor Nederlandsch-Indië.
1948[?]
- 39** Ingekomen convocaties voor bijeenkomsten van oud-bestuursambtenaren in Nederlandsch-Indië, met ingekomen teksten van aldaar gehouden referaten.
1939-1980
- 40** "The lost archives of Dutch Malakka", overdruk van een artikel van Verhoeven in JMBRAS.
1964
- 41** Overdruk van een artikel van Iwao S[?]eiichi in Acta Asiatica over de diplomatieke betrekkingen tussen Japan en Siam tijdens de Tokugawa-periode, met een opdracht aan Verhoeven.
1963
- 42** Ingekomen verslagen van het Nationaal Archief van Maleisië, met

briefwisseling met Maleisische en Australische archiefambtenaren en onderzoekers.
1979-1986

43 Stukken betreffende een onderzoek naar Eduard Du Perron in Nederlandsch-Indië.
1984

44-46 Stukken betreffende de samenstelling van een monografie over de geschiedenis van het landsarchief in Batavia.

44 Kladaantekeningen en fotokopieën.

45 Concept-hoofdstukken, met correcties.

46 Manuscript van de monografie in zijn laatste stadium.

47 Concepten een necrologie van Verhoeven, bestemd voor het Nederlands Archievenblad, door R.H.J.Egeter van Kuyk en A.E.M. Ribberink : met bijlagen, houdende documenten over Verhoevens internationale activiteiten,
1987

48 Dia-opnamen van Afrikaanse beelden, besteld bij het Koninklijk Instituut voor de Tropen.
1975

II. TWEDE ZENDING.

49 Ingekomen dankbetuiging van de Commissie van Toezicht op het Landsarchief bij Verhoeven als plaatsvervangend landsarchivaris en briefwisseling van Verhoeven over het Landsarchief tijdens zijn verlof in Nederland.
1934-1936

50 Correspondentie met de Algemene Secretarie over zijn opneming in de "formatie in bezet gebied" en ontheffing van zijn indeling in de stadswacht.
19 februari 1942

51 Stukken betreffende rapporten van Verhoeven over het naoorlogse Landsarchief, met fotokopieën.
1946-1947

52 Sigarendoos, met sigaar en lucifersdoosjes met het merk van de Algemene Secretarie van Batavia.
z.j.

53 Exemplaren van Neerlandia: orgaan van het Algemeen Nederlandsch verbond, greep Nederlandsch-Indië.
1941-1942
Verhoeven zat in de redactiecommissie.

-
- 54** "The early years of the Harmonie", manuscripten van een artikel van Verhoeven, met geleidebrief van J. Felhoen Kraal. 1947
- 55** Manuscripten van artikelen van Verhoeven, UNESCO-deskundige in het staatsarchief van Malakka, over de geschiedenis en de archieven van Nederlands Malakka, met briefwisseling met Muhammed Ali, archivaris van het Arsip Nasional Republik Indonesia. 1963-1967
- 56** Fotokopieën van stukken betreffende Japanse archiefstukken in het Landsarchief en de internering van de landsarchivaris tijdens de Japanse bezetting. 1939-1943
- 57** Kranteartikelen, houdende herdenking van de Japanse bezetting van Nederlandsch-Indië en de Nederlandse interventies in de Indonesische onafhankelijkheidsstrijd. 1985-1987
- 58** Briefwisseling met de Algemene Rijksarchivaris en medewerkers van de Tweede Afdeling van het Algemeen Rijksarchief, met bijlagen. 1984-1986
- 59-66** Fotokopieën van bronnenmateriaal, verzameld in verband met de geschiedschrijving over het landsarchief in Nederlandsch-Indië. 1984-1987
- 59** Het statistisch, topografisch en geografisch instituut in Batavia uit het archief van het Ministerie van Koloniën. 1841-1861
- 60** Aankoop van Indische manuscripten in het antiquariaat Martinus Nijhoff in Den Haag. 1870-1871
- 61** Inventarisatie en overbrenging van archieven vanuit Nederlandsch-Indië. 1867-1877
- 62** Instelling van een landsarchief in Batavia en personele voorzieningen, optreden van Van der Chijs. 1877-1891
- 63** De benoeming van een commissie van toezicht op het landsarchief en de discussies in het Algemeen Rijksarchief en de Vereeniging van Archivarissen in Nederland over het beleid ten aanzien van het Landsarchief. 1981-1986
- 64** Stukken uit het Arsip Nasional over het Landsarchief en de Commissie van Toezicht. 1921-1942
- 65** Inventaris van naar Nederland overgezonden archieven uit Batavia. 1872
- 66** Losse aantekeningen. z.j.

67 Foto's en dia's van het Landsarchief.

BIJLAGEN**CONCORDANTIE**

Lijst	Inventaris
1-6	1-6
7-10	7
11	8
12-14	9
15-17	10
18	11
19-21	12
22-23	13
24-34, 36, 39, 40, 42-48, 50-52	14
35, 37, 38, 41	15
49	16